

Arnhem Nijmegen

RES Regionale
Energie
Strategie

- RES Arnhem Nijmegen, -
Webinar KIVI

Programma

- **Voorstellen**
- **Context RES Landelijk (Stef)**
- **Aanpak en tussenstand van de regio Arnhem Nijmegen (Eva)**
- **Reflectie van de netbeheerder, perspectief systeemefficiëntie (Stef)**
- **Plan van Aanpak voor het vervolg RES (Eva)**
- **Vragen en discussie**

Voorstellen

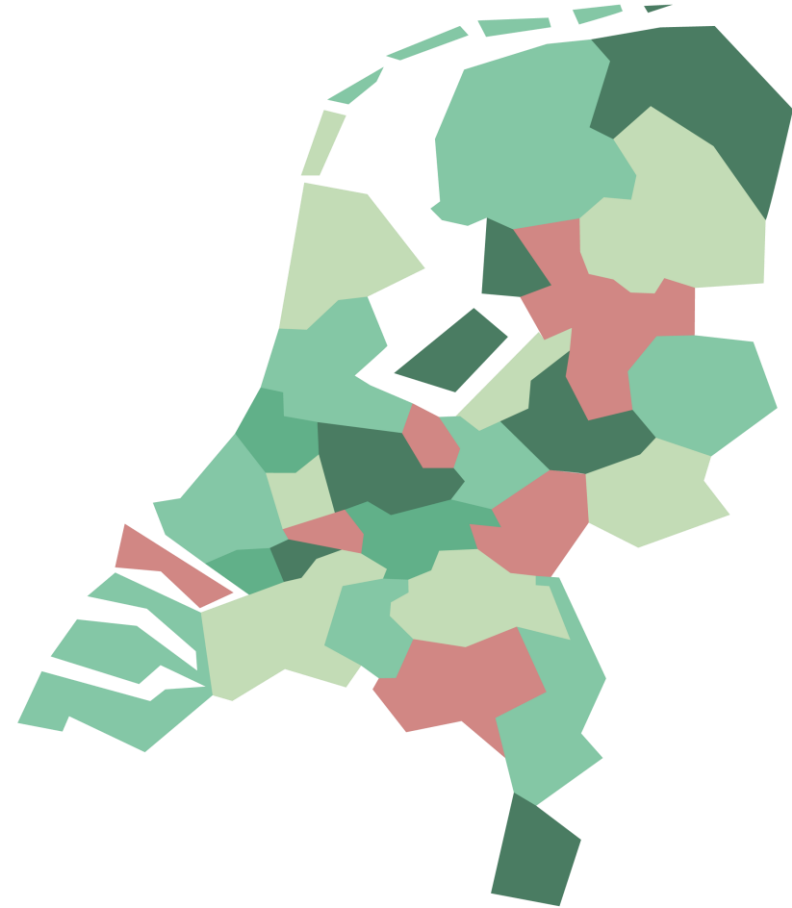
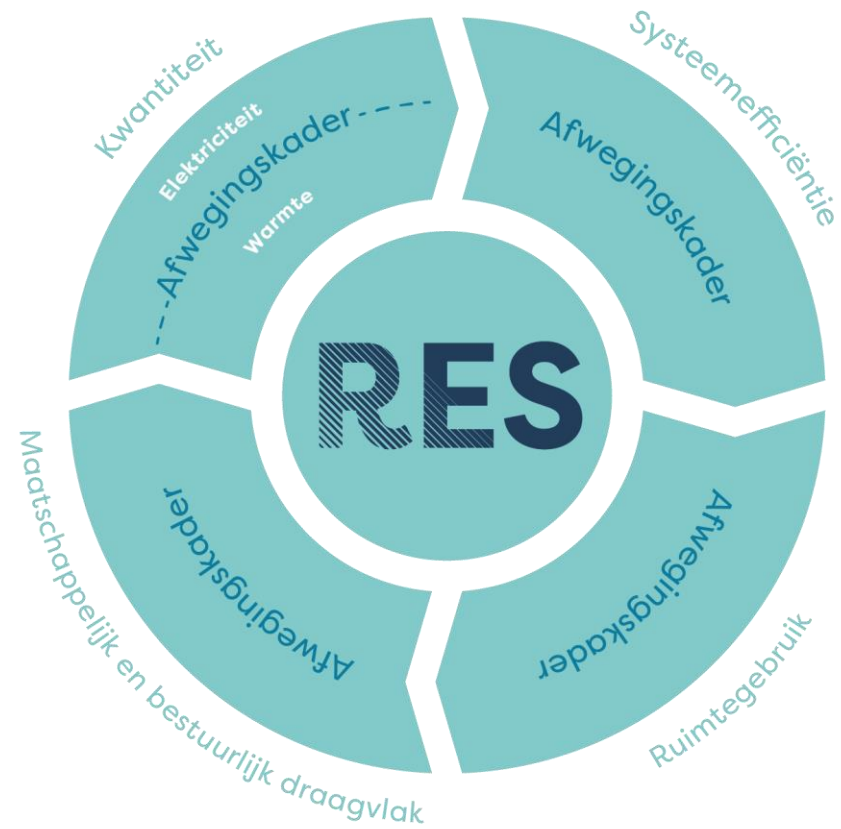

Eva de Ruiter
Proces regisseur RES
regio Arnhem Nijmegen

Stef Aerts
gebiedsregisseur Liander
regio Arnhem Nijmegen

• RES en de relatie met het klimaatakkoord

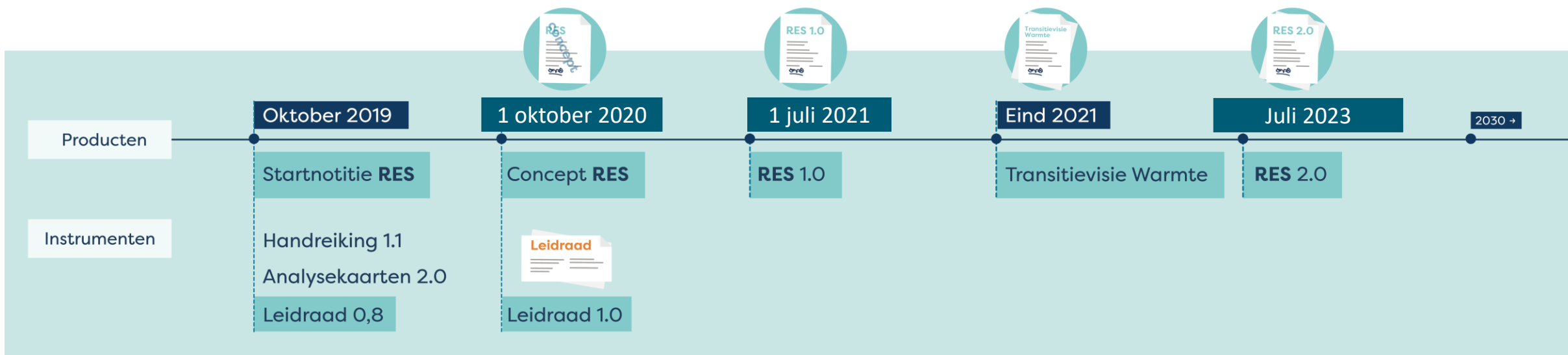
Context

Programma's

Nationaal Programma
RES Regionale
Energie
Strategie

Uitvoeringsplannen
**Transitievisie
Warmte**

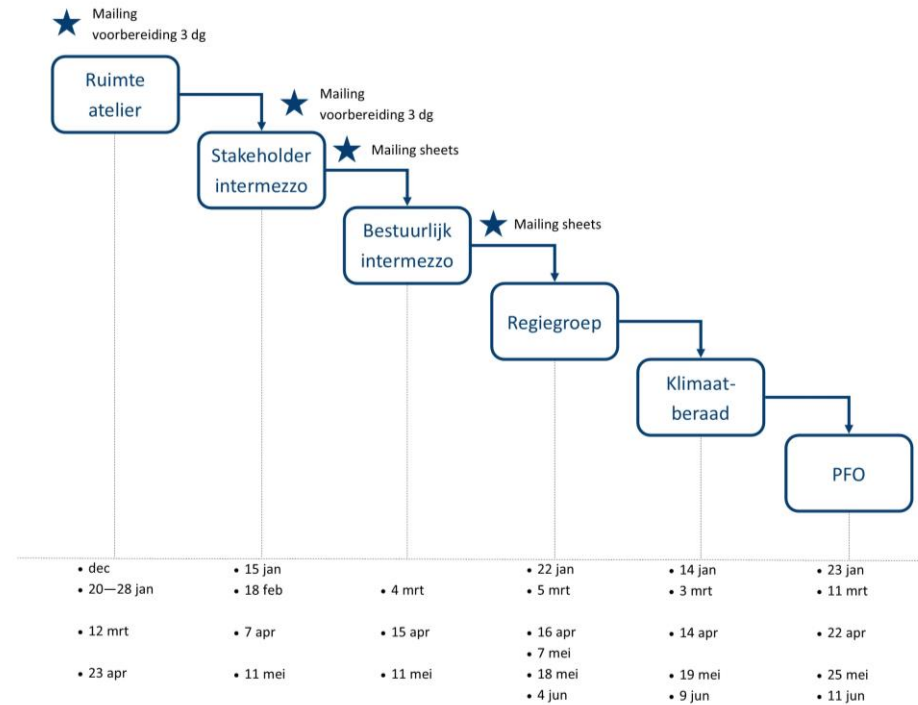
Kennis en Leerprogramma
PAW Programma
Aardgasvrije
Wijken

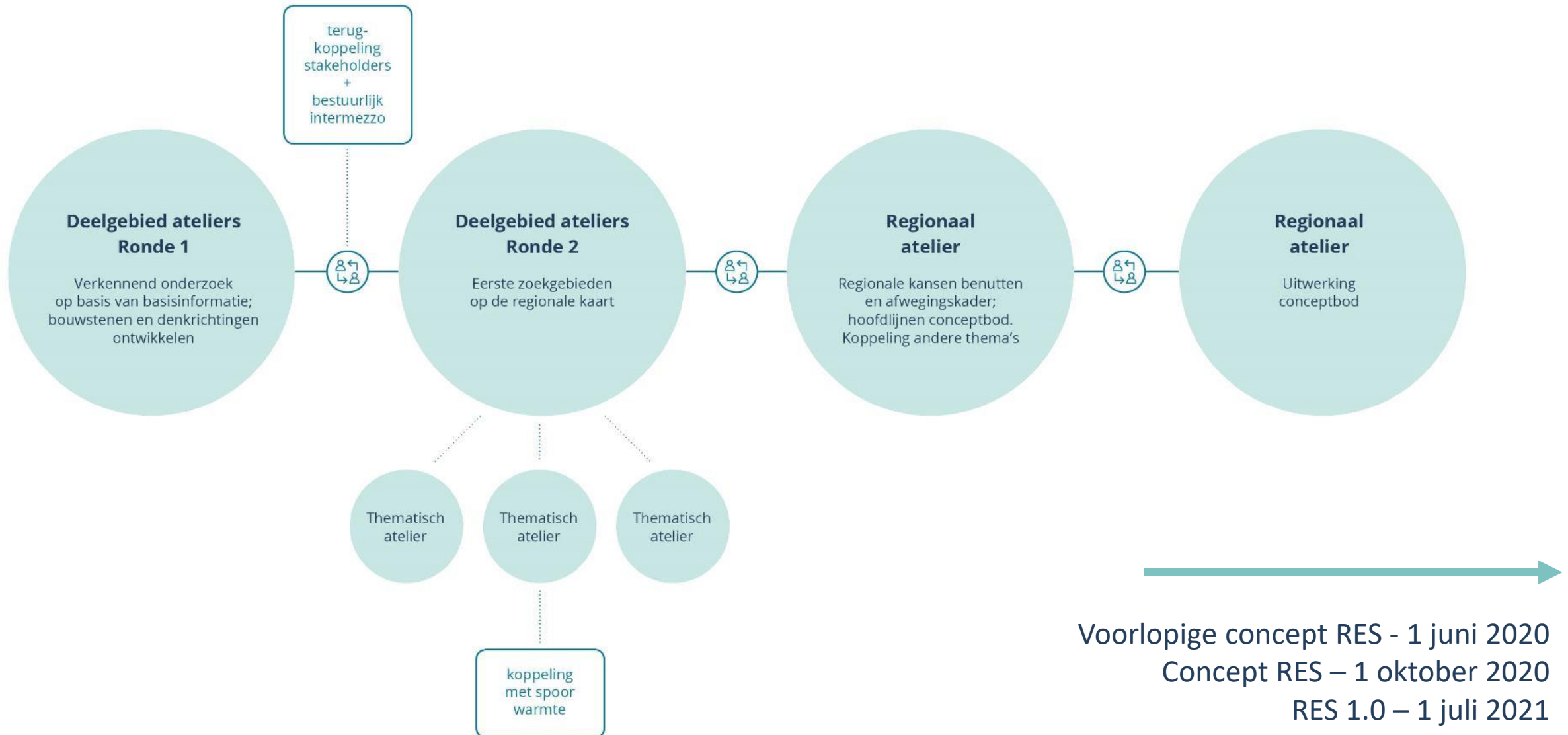
Relevante Context

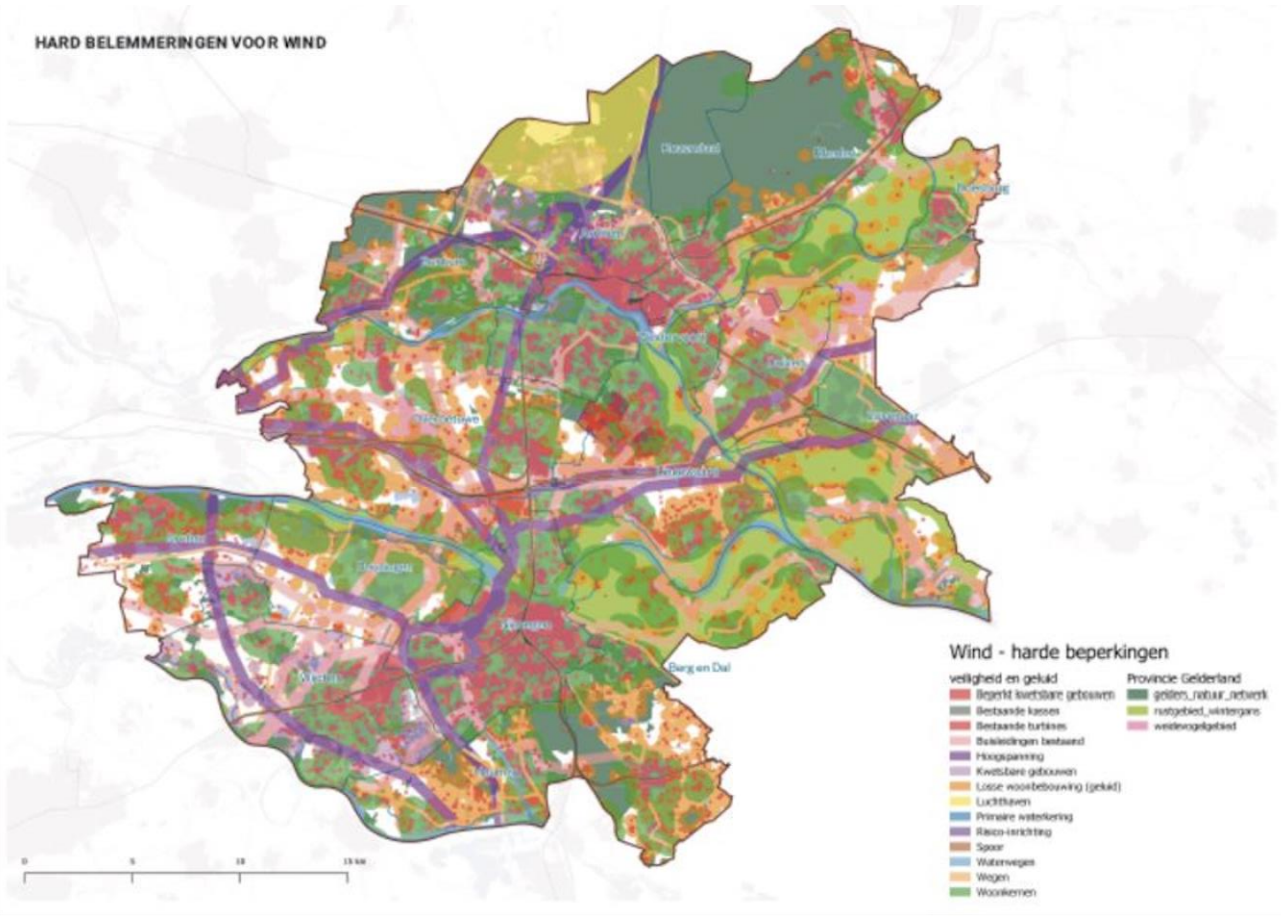
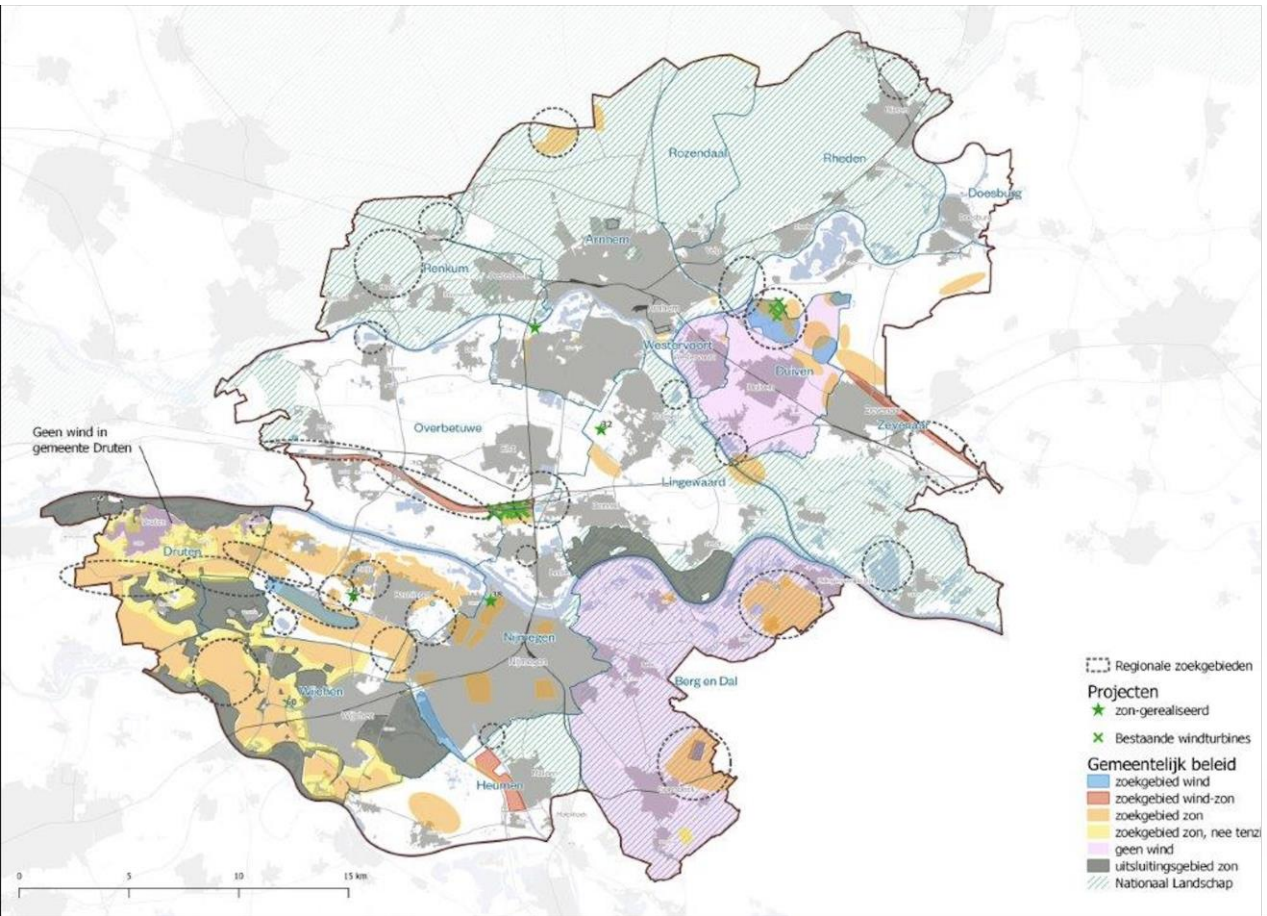
Aanpak Regio Arnhem Nijmegen

Aanpak ontwerp

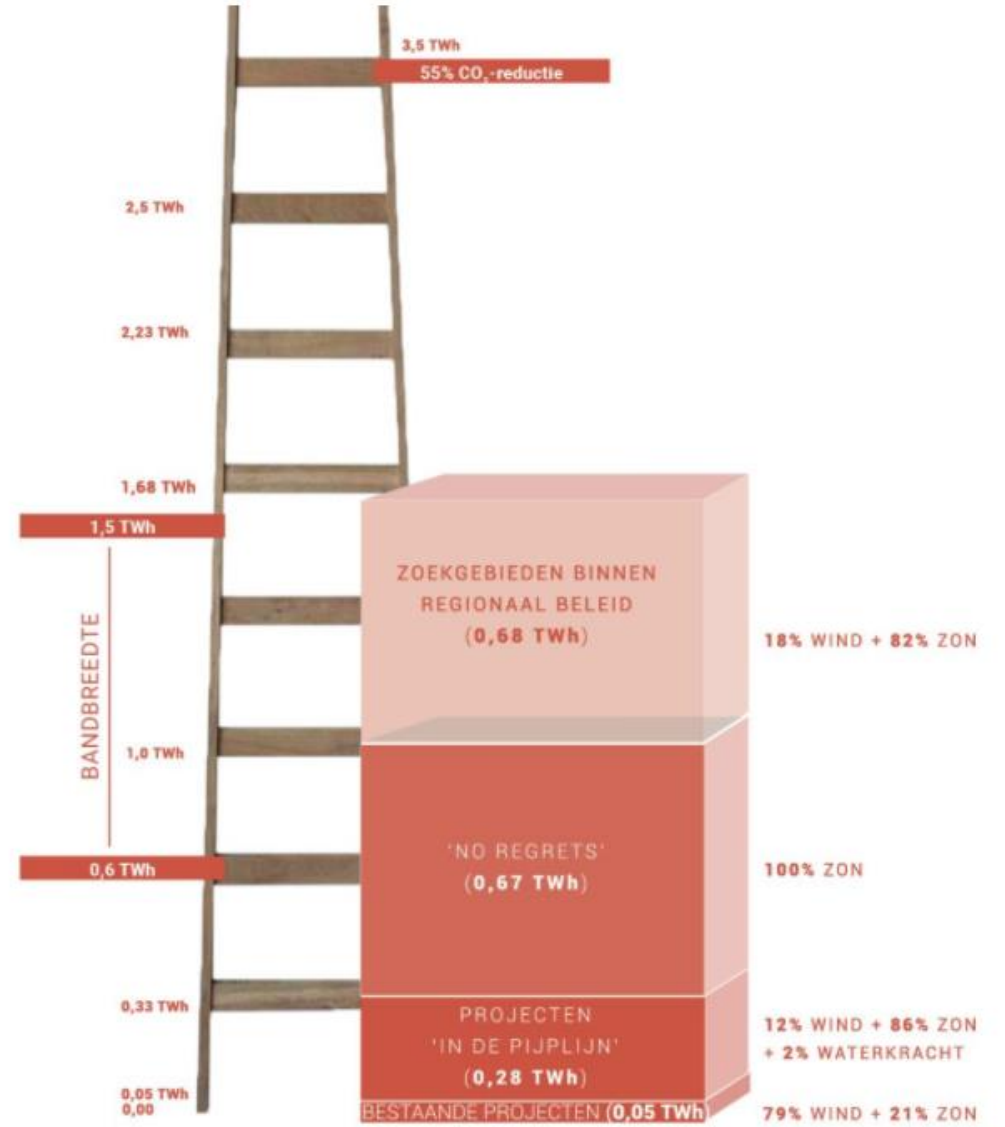
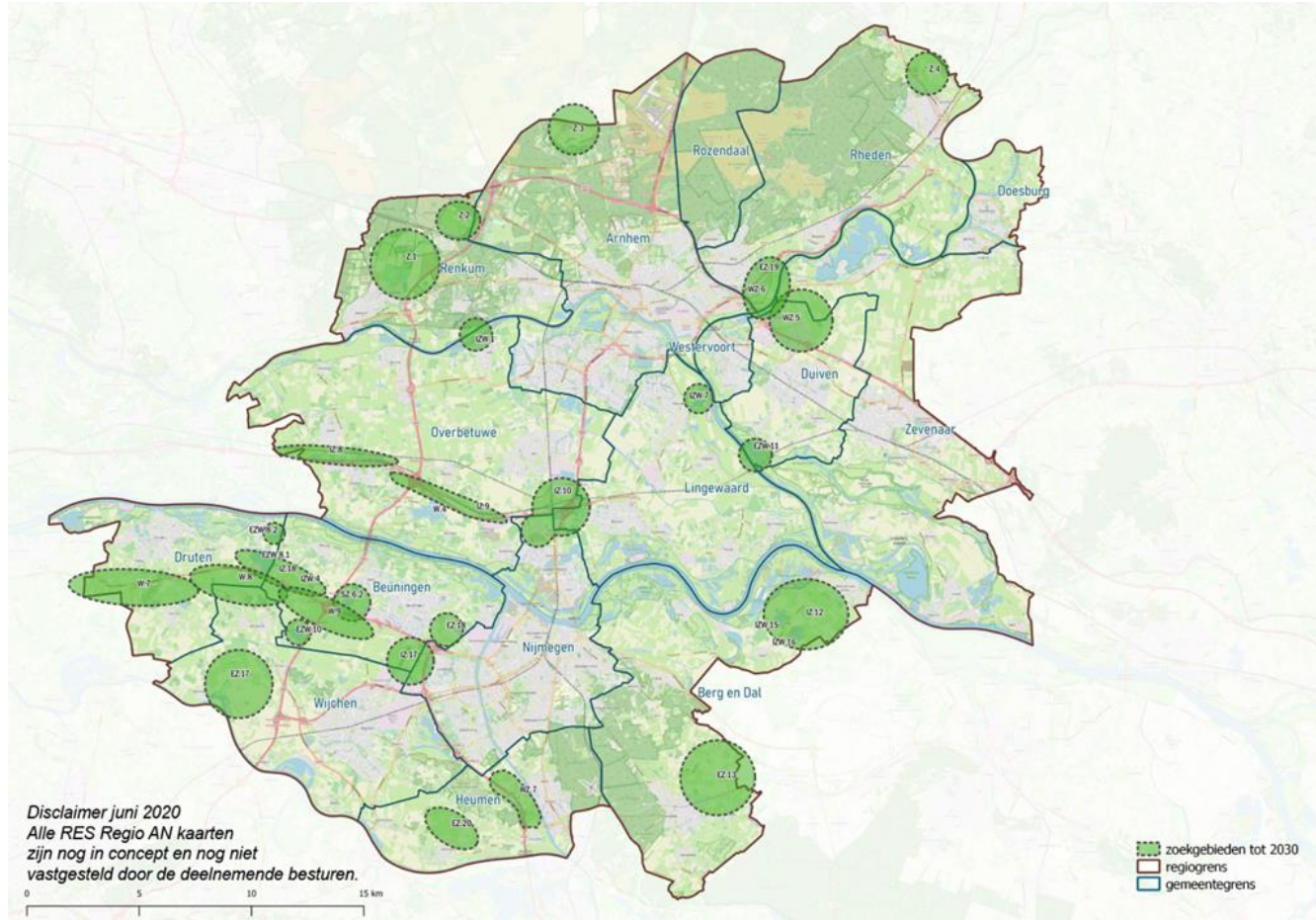

Regionaal ontwerp

Regionaal Resultaat

Impact op het elektriciteitsnet

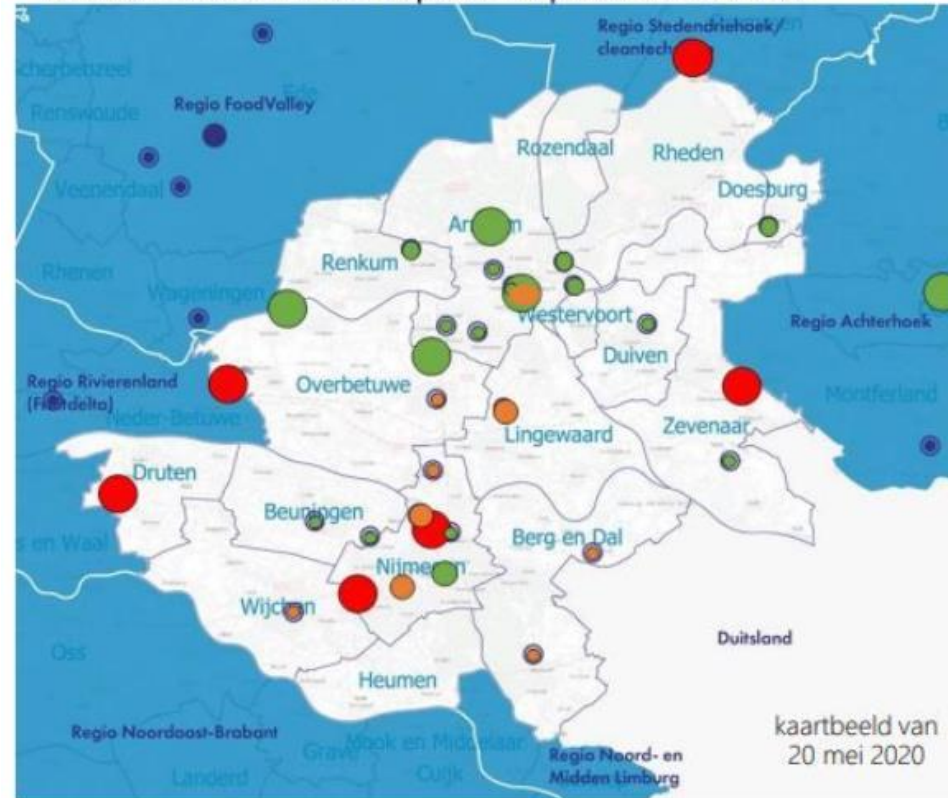
Aanbod

Elektriciteit	Wind op land	Regio
	Grootschalig gebouwgebonden zon (>15 kWp)	Regio
	Grootschalig niet-gebouwgebonden zon (zonnepanelen) (>15kWp)	Regio
	Kleinschalige zon (<15 kWp)	Back-up
	Overige duurzame opwek	Back-up
Gas	Groegas	Back-up
	Waterstof	Geen gegevens

Vraag

Elektriciteit	Nieuwbouw woningen	Back-up
	Nieuwbouw utiliteit	Back-up
	Bestaande utiliteit	Back-up
	Elektrisch vervoer	Basis
	Landbouw/glastuinbouw	Back-up
	Datacenters	
	Industrie	Back-up
Gas	Utiliteit	Back-up
	Industrie	Back-up
	Landbouw/glastuinbouw	Back-up
	Vervoer	Geen gegevens
Waterstof	Totale vraag	Geen gegevens

Verwachte beschikbare capaciteit op stations in 2030

●	Verwacht voldoende capaciteit kV station tot 2030	20 stations
●	Verwacht maximale capaciteit 150 kV station bereikt voor 2030	6 stations
●	Verwacht maximale capaciteit overige stations bereikt voor 2030	9 stations

Perspectief Liander

Visuele samenvatting RES regio Arnhem Nijmegen

Meer energie opwek en minder ruimte en kosten voor het netwerk door systeemefficiëntie

De doelstelling van de regio Arnhem Nijmegen om 1,68 TWh aan duurzame opwek is ruimschoots haalbaar door **systeemefficiëntie**. Dit wordt realiseerbaar door met alle betrokken partijen een **uitvoeringsplan** te maken voor de komende 10 jaar.

1 Een systeemefficiënte invulling van de concept-RES

	Concept-RES
Nieuw te realiseren	
Opwek zon op land	0,76 TWh
Opwek zon op grote daken	0,47 TWh
Opwek wind	0,12 TWh
Gerealiseerd en in voorbereiding	
Opwek zon op land	0,28 TWh
Opwek wind	0,04 TWh
Totaal duurzame opwek	1,68 TWh

4 Realiseert meer opwek tegen minder kosten en ruimte

	1,68	2,02
Duurzame opwek (in TWh)	1,68	2,02
Uitbreidingen en/of nieuwe stations (in aantallen)	15	11
Benodigde ruimte (in hectare)	18	12
Kosten voor infrastructuur (in miljoen €)	149	81
	Concept-RES	Systeemefficiëntie

Samen de puzzel leggen zodat we de doelstelling tijdig en efficiënt realiseren

3 Uitgewerkt in een systeemefficiëntie variant

	Enkel zon (hectares)	Enkel wind (turbines)	Gecombineerd zon en wind	
Gebied				
1. Eerbeek	-	-	-	-
2. Kattenberg	29	-	12	3
3. Angerlo	9	-	-	-
4. Renkum	38	-	-	-
5. Arnhem	12	35	-	-
6. Dodewaard	29	70	30	7-8
7. Elst	8	68	32	8
8. Zevenaar	62	144	40	10
9. Druten	42	38	35	9
10. Teersdijk	91	27	85	21
11. Nijmegen	135	196	-	-
Totaal ha. en turbines	455	60	234	58
Totaal aantal MW	455	238	234	234
Totaal aantal TWh*	0,42	0,58	0,77	0,77

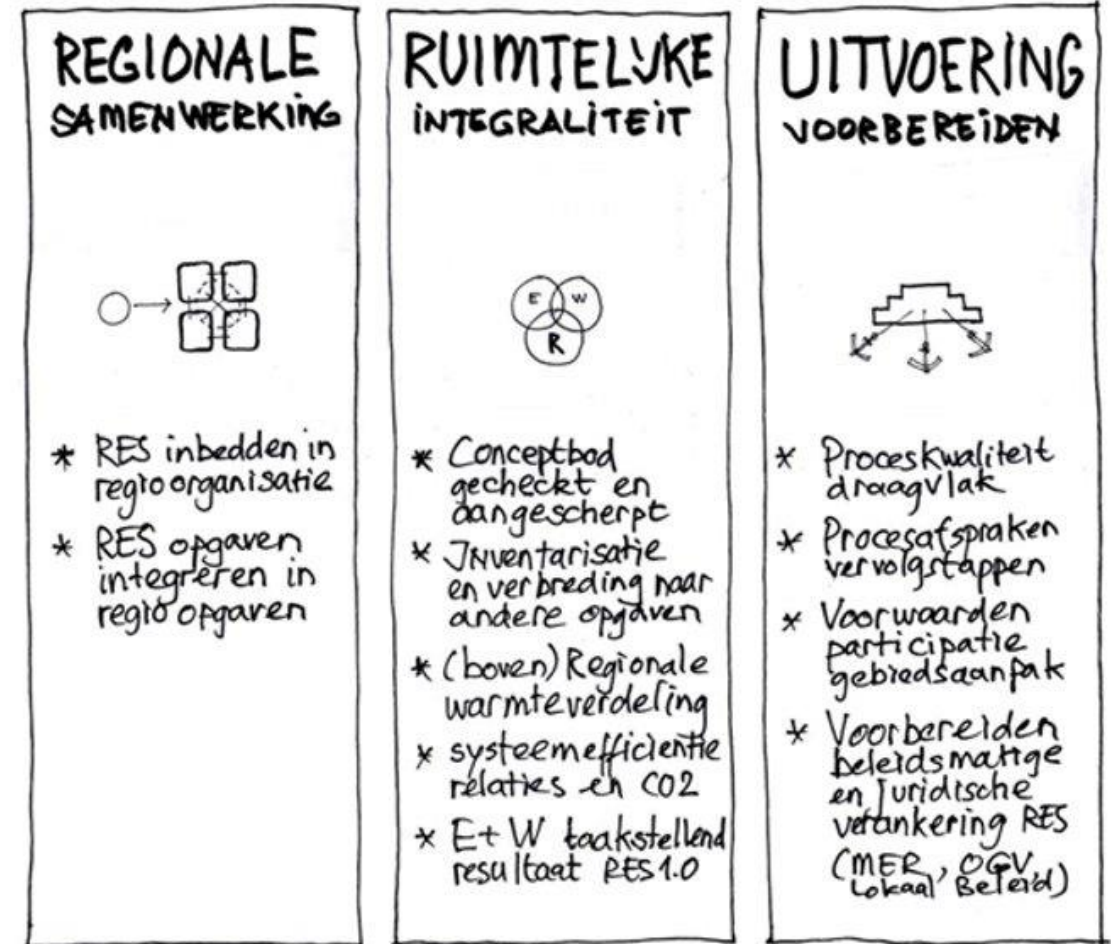
*excl. 0,28 TWh zon op dak

Van concept Naar RES

Drie pijlers:

1. Borgen RES in Groene Metropoolregio
2. Integrale benadering RES
3. Van visie naar uitvoering

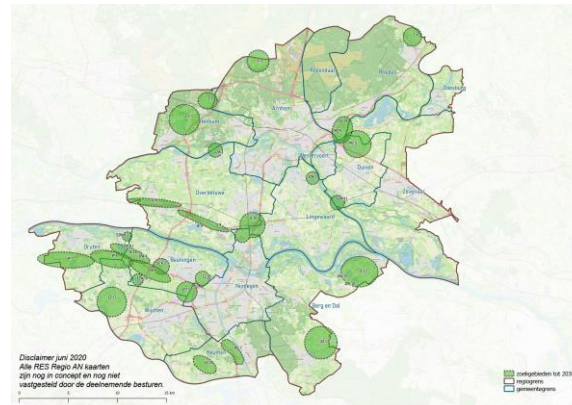
Inzoomen en uitzoomen

Uitwerking op 3 niveaus:

Lokaal

Regionaal

Bovenregionaal

Wat doen we LOKAAL?

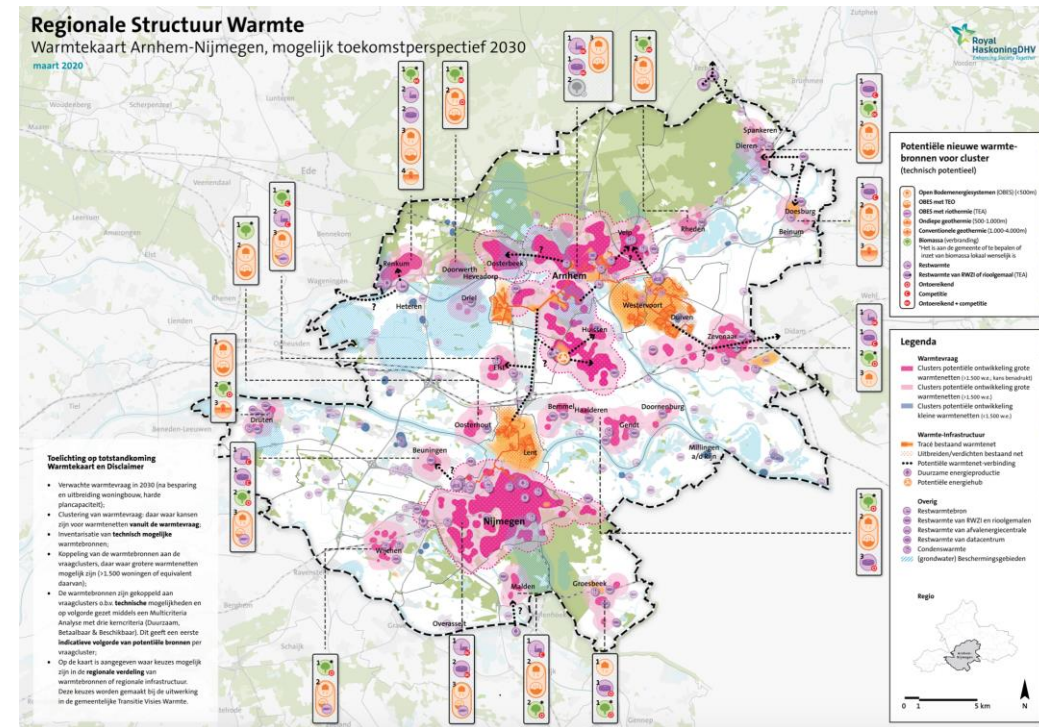
Gemeenten geven inzicht in:

- Iteratieslag TVS's en RSW
- Integrale aanpak en koppelkansen
- Haalbaarheid pijplijnprojecten/
verhouding andere opgaven
- Participatie: 50% lokaal eigendom,
betrekken inwoners en stakeholders
- Zoekgebieden in lokaal beleid ja/nee
- Bespreken/verwerken van ontwerpstappen uit regionale ateliers.
- Participatie
- Bestuurlijk proces

Wat doen we REGIONAAL?

- Regionale Ruimtelijke Visie
- Iteratieproces TVW en RWS
- Monitoring
- Kennisportaal
- Maatwerk
- Webinar verhouding RES/Klimaatakkoord
- Voorbereiden uitvoering

Wat doen we BOVENREGIONAAL?

- Afstemming met buurregio's
- Governance structuur voor warmte
- Afstemming regionale zoekgebieden wind/zon met omliggende regio's
- Wind op/rond Veluwe
- Lobby-agenda Gelderse RESsen
- MER-voortoets
- Verhouding RES en andere doelstellingen

Toekomstige Uitvoeringsorganisatie

4 sporen:

- Bovenlokale samenwerking
- Ruimte en energie
- Bestuur
- Organisatie

Participatie

- Organiseren participatie stakeholders op regionaal niveau
  - 500 stakeholders
  - RES adviestafel
- Faciliteren van gemeenten op lokaal niveau
  - Streven naar 50% lokaal eigendom
  - Vervolg enquête
  - IJkmomenten
- Ophalen advies bij experts
  - Participatietafel

Zijn er vragen?

